

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Datum: 02/02/2011 02:45 PM
Onderwerp: Smog

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 238 - Smog

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- [Waarom Nederland de snelheid niet verlaagt en België wel](#)

Actueel

- [Mestbeleid te duur](#)
- [Steenkoolcentrale krijgt veel tegenwind](#)
- [België versteent verder](#)
- [Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu vragen meer ruimte voor water](#)
- [Een nieuw industrieel beleid](#)
- [Winkelen in de stadskern](#)
- [Pleidooi voor energiebesparing](#)

~ Voorop ~

Waarom Nederland de snelheid niet verlaagt en België wel

Al twee dagen zorgen de weersomstandigheden ervoor dat de fijnstofconcentraties in ons land de alarmdrempel overschrijden. Om de mensen die dicht bij onze snelwegen wonen te beschermen, verlaagde de overheid de maximumsnelheden op een groot deel van deze wegen.

Meteen, groot misbaar van Touring en veel aandacht voor de vraag waarom Nederland in gelijkaardige omstandigheden geen bijkomende snelheidslimieten oplegt. Waarom is dat eigenlijk zo? De media slaagden er alvast niet in om een consistent verhaal te brengen. Het antwoord is nochtans van een grote eenvoud.

Sinds een aantal jaren geldt een bijzonder hoge inschrijvingstaks voor dieselwagens zonder roetfilter in Nederland. Het gevolg is dat Nederlanders sinds jaren geen dieselwagen zonder roetfilter meer kopen.

Wat een verschil met België! In ons land promootte de overheid actief dieselwagens, met of zonder roetfilter. Onder de wagens die tot 15 % korting krijgen bij aankoop, zien we diverse kleine diesels. Ook het schrappen van de accijnsvervangende belasting voor diesels, door minister van financiën Reynders, heeft de diesels een nieuwe steun in de rug gegeven. Komt daar nog bij dat de dieselprijzen aan de pomp in ons land tot de allerlaagste van Europa behoren.

Resultaat: bij hoge fijnstofconcentraties ligt het voor de hand dat Vlaanderen naar de (diesel)auto's kijkt, terwijl het in Nederland, waar benzinewagens (die aanzienlijk minder fijn stof produceren) de norm zijn, weinig heil wordt verwacht van snelheidsbeperkende maatregelen.

Eenvoudig samengevat: Nederland bestrijdt fijn stof bij de bron, België stimuleert fijn stof bij de bron en grijpt dan enkele dagen per jaar in om de gevolgen van het eigen wanbeleid te compenseren.

We kijken met spanning uit naar het moment dat Vlaanderen een structurele aanpak voor het fijnstofprobleem zal kiezen. Maar de automobielsector ligt duidelijk dwars. Sinds jaar en dag verzetten organisaties als Febiac (automobielconstructeurs) of Touring zich tegen zwaardere belasting op diesels of tegen het invoeren van de Ecoscore (waar ook fijn stof in verwerkt is) als basis van de verkeersbelasting. Tot nu toe was de druk van de autolobby groot genoeg, maar wij denken dat het stilaan tijd wordt dat de Vlaamse overheid afstand neemt van het (federale) wanbeleid en zelf de puntjes op de i zet. De raad van Touring om het autoverkeer buiten beschouwing te laten, legt ze best naast zich neer. Wij vinden het niet bijzonder netjes van de autoclub dat, telkens er aan de (vervuilende) automobilist een (kleine) inspanning wordt gevraagd om dan toch enkele dagen bij te dragen tot de bescherming van de gezondheid, de vereniging moord en brand schreeuwt en de rollen omkeert. Alsof de automobilist het slachtoffer is, en de omwonenden de schuldigen. Om het met een actueel woord te zeggen: Shame, Touring, Shame!

Jan Turf

~ Actueel ~

Mestbeleid te duur

Vorige week werd nog maar eens bevestigd dat het enorme Vlaamse mestoverschot voor problemen zorgt. Niet alleen de waterkwaliteit heeft er al jaren ernstig onder te lijden. Ook de veehouderij lijdt nu zelf onder het afval dat ze produceren. Boerenbond liet becijferen dat licht verstrengde bemestingsnormen de veehouders 8 miljoen euro zullen kosten. De mest die ze niet meer op de akkers mogen uitrijden, moeten ze immers laten verwerken en exporteren en dat kost aardig wat geld. En het probleem dreigt nog groter te worden. Omdat Vlaanderen er tot nu toe niet in geslaagd is om een aanvaardbaar mestactieprogramma op te stellen, dat beantwoordt aan de Europese milieudoelstellingen, dreigt de kost zelfs op te lopen tot 30 miljoen euro. Dat bedrag zou, nog steeds volgens de boerenbond, de kost zijn indien Vlaanderen ten gevolge van het uitblijven van een nieuw MAP, haar 'derogatie' (verlaagde bemestingsnormen) zou mislopen.

[lees het volledige artikel](#)

~ Actueel ~

Steenkoolcentrale krijgt veel tegenwind

De gewestelijke milieuvergunningscommissie wil geen gigantische steenkoolcentrale van E.ON in de Antwerpse haven. Deze uitspraak komt er na een hele reeks van andere negatieve adviezen. De kans dat E.ON een steenkoolcentrale mag bouwen in de haven van Antwerpen wordt dan ook met de dag kleiner. Tot die conclusie moet ook minister van leefmilieu Joke Schauvliege komen. Zij moet immers de uiteindelijke vergunning verlenen of weigeren.

Een kleine reconstructie. Eind 2009 verkondigde minister president Peeters dat er géén plaats is voor een nieuwe steenkoolcentrale in Antwerpen, naar aanleiding van een actie van onze collega's van Greenpeace tegen de bouwvergunningsaanvraag. Een dergelijke centrale zou immers meer dan 6 miljoen CO2 uistoten per jaar. Onverantwoord in deze tijden van klimaatverandering. Energierous E.ON had deze boodschap duidelijk niet begrepen en probeerde bij de provincie Antwerpen alsnog een milieuvergunning te pakken te krijgen. Maar, ook de provincie zag de komst van een vervuilende steenkoolcentrale niet zitten. De provincie nam het negatief advies van de stad Antwerpen ter harte en liet ook de talloze bezwaarschriften – waaronder ook een bezwaarschrift van de milieubeweging - niet links liggen. In juni vorig jaar weigerde de provincie E.ON een milieuvergunning. Maar, E.ON gaf de strijd niet op en ging in beroep bij minister van Leefmilieu, Joke Schauvliege. Nu ook de gewestelijke milieuvergunningscommissie minister Schauvliege adviseert om geen vergunning toe te kennen, ziet het er naar uit dat de kans dat er toch nog een nieuwe steenkoolcentrale in Antwerpen komt, bijzonder klein is. Wij rekenen er alvast op dat minister Schauvliege het advies van haar milieuvergunningscommissie zal volgen en de vergunning niet zal toestaan.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

België versteent verder

Een vijfde van België is bebouwd, blijkt uit de nieuwe cijfers van Statistics Belgium. In Vlaanderen is 26% van de oppervlakte bebouwd, in Wallonië 14%, in Brussel 78%. Deze cijfers werden bekend gemaakt op de dag dat BBL en Natuurpunt in het parlement een pleidooi hielden voor intensief en zuinig ruimtegebruik – om zo meer ruimte te laten voor water.

Uit deze cijfers blijkt verder dat de verstening aan een vrij gelijkmatig tempo verloopt. In 2009 kwam er 4200 ha bebouwd gebied bij, wat vergelijkbaar is met de voorgaande jaren. Als we aan dit tempo verder blijven bouwen, zal in 2050 40% van Vlaanderen volgebouwd zijn. In dat geval zal het water nog maar weinig uitwijkmogelijkheden resten...

Erik Grietens

Nog meer cijfers over de bebouwde oppervlakte

~ Actueel ~

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu vragen meer ruimte voor water

Vorige week dinsdag werden Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt gehoord in het Vlaams Parlement naar aanleiding van de overstromingen in november. We benadrukten daar dat er veel meer aandacht moet zijn voor het vasthouden van water. In verstedelijkt gebied kan dat door aangepaste bouwvoorschriften en in landbouwgebied door uitbreiding van de verplichte erosiebestrijding en waterconserveringsprojecten.

In het kleine en dichtbevolkte Vlaanderen moet sterker ingezet worden op zuinig en intensief ruimtegebruik. Door het verder uitbreiden van steden en het verstedelijken van het platteland, krijgt water steeds minder ruimte. Indien de overheid voor woningen of bedrijven toch nieuwe ruimte aansnijdt, moet de watertoets op planniveau juridisch sterker doorwerken, zowel in het grafisch plan als in de bouwvoorschriften. Nu worden maatregelen tegen wateroverlast in ruimtelijke uitvoeringsplannen veelal enkel opgenomen als een 'mogelijkheid', maar niet als een juridisch dwingende verplichting. Hierdoor staat het gemeentelijk niveau, dat uiteindelijk de bouwaanvragen moet beoordelen, juridisch in een zwakke positie.

Ten slotte is het belangrijk om de natuurlijke overstromingsgebieden te vrijwaren. Momenteel zijn er veel natuurlijke overstromingsgebieden op het gewestplan aangeduid als woon- of bedrijvenzone, maar nog niet bebouwd. Alleen al het Demerbekken bevat meer dan 1800 van die gebieden. Wij vragen de overheid deze gebieden effectief blauw te kleuren op de ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP). Bij zo'n blauwe RUP's zijn er vele win-wins mogelijk, als natuur- en waterbeheerders de handen in mekaar slaan en de middelen bijeen leggen, wat we illustreerden met concrete voorbeelden.

Erik Grietens

[Lees hier wat BBL en Natuurpunt in het Vlaams Parlement vertelden](#)

~ Actueel ~

Een nieuw industrieel beleid

De Vlaamse regering werkt aan een kader voor een nieuw industrieel beleid, dat Vlaanderen op lange termijn economisch moet versterken. Het biedt meteen ook een kans om het industrieel beleid te vernieuwen en te vergroenen. Bond Beter Leefmilieu greep de uitdaging en presenteerde haar visie vorige week tijdens een hoorzitting in de commissie economie en innovatie van het Vlaams Parlement. Wat vertelde BBL op deze zitting?

De Europese commissie, die sterk inzet op de vernieuwing en vergroening van de Europese industrie, beveelt aan voor het nieuw industrieel beleid te vertrekken van de grote maatschappelijke noden. Zo kan de industrie aan een integrale oplossing werken. Jammer dat het de Vlaamse regering niet vertrekt vanuit die uitgangspunten, maar de huidige technologische sterktes of speerpunt domeinen als uitgangspunt kiest. Niet dat er iets mis is met een goed inzicht in de eigen technologische sterktes, maar als uitgangspunt valt het te mager uit. Naast technologische oplossingen, is het cruciaal dat ook juridische, fiscale, commerciële of culturele praktijken veranderen. Een integrale aanpak is essentieel om onze economie en maatschappij te verduurzamen.

De technologische input hiervoor is uiteraard best gebaseerd op de bestaande technologische sterktes van lidstaten of regio's. Innovatie en technologie dienen dus gezien te worden als een middel voor of onderdeel van de noodzakelijke bijsturing van ons industrieel weefsel. Innovatie is

dus geen doel op zich. Echter, door te vertrekken van de speerpunt domeinen ontbreekt het aan een maatschappelijk kompas voor de technologische doorbraken.

Positief is wel dat de regering oproept tot een geïntegreerd beleid. Grondige wijzigingen aan ons industrieel weefsel vergen geïntegreerde en afgestemde maatregelen. Spijtig dat ze hiervoor nog geen kader aanreikt. Hoe zal Vlaanderen omgaan met deze noodzakelijke afstemming tussen de sterk versnipperde bevoegdheden? Kan de theorie van een geïntegreerd beleid omgezet worden in praktijk?

Kristof Debrabandere

~ Actueel ~

Winkelen in de stadskern

Eergisteren organiseerde Vlaanderen In Actie (VIA) een ronde tafel over winkelen in Vlaanderen, met als thema "De harmonie tussen kern en periferie herstellen". De rondetafel vond symbolisch plaats in Kortrijk, dat met het gloednieuwe winkelcentrum 'K in Kortrijk' aantoonde dat een winkelcentrum ook midden in het stedelijk weefsel kan worden geïntegreerd en niet noodzakelijk langs een invalsweg buiten de stad moet ingeplant worden. Op die manier kan een winkelcentrum de bestaande winkels in de kern versterken, in plaats van leegzuigen.

Tijdens deze studiedag stond de winkelnota van de Vlaamse regering centraal. Deze nota trekt volop de kaart van een kernversterkend beleid en gaat in tegen nog meer lintbebouwing met baanwinkels. Onder meer het handelspandenfonds van Ronse is een goed voorbeeld van een kernversterkend beleid. Ronse biedt financiële ondersteuning voor het verbouwen en inrichten van leegstaande winkelpanden in het handelscentrum.

Minister-president Kris Peeters verwees in zijn afsluitende toespraak naar het voorbeeld van Sint-Niklaas. Sinds de komst van het Waasland shoppingcenter staat bijna één op de drie winkels in het centrum leeg. Een voorbeeld dat de minister-president duidelijk niet wil herhalen. Daarom wil de regering meer inzetten op een kernversterkend beleid en een verdere wildgroei van baanwinkels tegengaan.

Toch is het niet de bedoeling om elke nieuwe perifere handelsontwikkeling tegen te gaan. Sommige winkels, zoals bijvoorbeeld tuincentra, passen moeilijk in een kern. Ook bestaande scheefgegroeide situaties zoals Boomse- of Kortrijksesteenwegen, verdwijnen niet van vandaag op morgen. De overheid zou de impact van zulke baanwinkels op de mobiliteit wel kunnen verminderen door de baanwinkels te clusteren. Dan kan ze een grote gezamenlijke ingang en parking voorzien, in plaats van de huidige private 'oprit' per winkel. Op korte termijn maakt de regering nu twee omzendbrieven op, één rond kernversterking en één rond het tegengaan van verdere lintbebouwing. Hierover mogen zich binnenkort diverse adviesraden buigen.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Pleidooi voor energiebesparing

Op 4 februari discussiëren de staatshoofden en regeringsleiders van de Europese lidstaten over de Europese energiestrategie. Ze doen dit in Brussel op een bijzondere Europese Energieraad onder leiding van Europees president Herman Van Rompuy. Volgens de laatste projecties zal Europa tegen 2020 slechts 9% energie besparen. Hiermee staan we ver van de vooropgestelde 20%. De vrijwillige maatregelen bereiken hun doel dus niet. Daarom vragen Bond Beter Leefmilieu en de andere Belgische milieuorganisaties om bindende doelstellingen voor energiebesparing.

Energiebesparing blijft het zwakke broertje binnen het Europese energie- en klimaatbeleid. Voor energiebesparing werd, in tegenstelling tot voor CO2 en hernieuwbare energie, geen bindende doelstelling vooropgesteld. Het nieuwe Europese energie-efficiëntieactieplan laat bovendien nog steeds op zich wachten. De bijzondere energieraad kan en moet dan ook een krachtig signaal geven en het energie-efficiëntievraagstuk bovenaan de Europese agenda plaatsen.

De Belgische milieu-organisaties stuurden een brief naar ontslagnemend premier Leterme en onze federale en gewestelijke energieministers, met een oproep voor een doortastender Europees energiebesparingsbeleid. Als milieubeweging pleiten we voor een bindende energiebesparingsdoelstelling. Ook het Europees parlement vraagt dit. We beseffen dat een doelstelling alleen geen wondermiddel is, maar zijn ervan overtuigd dat een bindende energiebesparingsdoelstelling wél kan helpen om het energiebesparingspotentieel in Europa veel beter te ontsluiten.

Sara Van Dyck

[Lees de brief aan de premier.](#)

[Wijzig uw abonnementsgegevens op \[bondbeterleefmilieu.be\]\(http://bondbeterleefmilieu.be\).](#)

© Copyright BBL 2011